

BORSODCHEM ÜLEPÍTŐTŐ REKULTIVÁCIÓJA

ÉLŐVILÁG-VÉDELEM

A rekultivációra kijelölt ülepítő medence alapvetően erősen antropogén hatás alatt álló környezetben található. A telephelyet kívül főképp szántóföldek ölelik körül, melyeket foltokban szakítanak meg egyén élőhely-típusok (lásd térkép). Ezek közül legjobb természetességű két, egymástól különálló nádas mocsár (1), melyek közepén nyílt vízű felületek találhatók. Úgyszintén jobb természetességűnek mondható a telephely északkeleti kerítését kívülről szegélyező kb. 20 m széles gyepsáv (2) is. A telephelyen belül, az egyes medencéket elválasztó gyepes területek közepesen degradáltak, sőt nagy részük jelenleg csupasz talaj, mivel ott már megkezdődött a rekultiváció. Közepes természetességű gyepek a telephely délkeleti oldala mentén, a déli sarok közelében található (3). A telephely déli oldalát kívülről egy helyenként gyomos, foltokban jobb állapotú gyepesedő parlag (4), illetve egy sorokban ültetett, természetvédelmi szempontból jelentéktelen, és zömében zöld juharból (*Acer negundo*) faálló ültetvény (5) szegélyezi.



A jelenleg rekultivációra szánt medence (A) vize lényegében biológiai aktivitástól mentes. A kiszállás időpontjában sem alacsonyabb, sem magasabb rendű élőlényeket nem láttunk a vízben. A térképen B és C jellel ellátott medencékben jobban érvényesülnek természetes folyamatok, és a rendelkezésre álló információk szerint vízimadarak is rendszeresen előfordulnak bennük.

Minden kétséget kizáróan a telep és környezetének legnagyobb természeti értéke a rendszeres idelátogató madárközösség. Az elmúlt 5 év során százat meghaladó fajszámot regisztráltak itt szakképzett ornitológusok. A megfigyelt fajok közül számos költ a területen, és még több jelenik meg itt csupán táplálékozási céllal (lásd Melléklet).

A csatolt lista impozáns mérete ellenére megállapítható, hogy a jelenleg rákultiválni kívánt medence sem fészkelő-, sem pedig táplálkozó helynek nem alkalmas.

A terepbejárás során a medencéken kívül csak elvétve figyeltünk meg említésre érdemes fajokat. A kerítésen belül róka és mezei nyúl nyomati észleltük, illetve a még gyepes területeken említésre érdemes mennyiségben találtunk vakondtúrásokat.

A rekultivációra kijelölt tó természetvédelmi szempontból értelmezhetetlen, a benne tárolt víz erősen lúgos kémhatása eleve kizárja a szóba jöhető fajok döntő többségének megtelepedését. A Borsodchem Zrt környezetvédelmi munkatársával folytatott beszélgetésből kiderült, hogy a rekultiváció célja a medence felszámolása és a vizes felület megszüntetése. Ennek fényében kijelenthető, hogy a tervezett munkálatok a medence területén egyáltalán nem veszélyeztetnek egyetlen növény- vagy állatfajt sem.

A munkálatok során az egyetlen veszélybe kerülő állatfaj a vakond (*Talpa europea*) lehet, amennyiben a medencét körülvevő gyepfelületen jelentősebb földmunka-végzés is fog történni. A faj védett és forintban kifejezett természetvédelmi értéke 25.000 Ft.

Budapest, 2019. február 10.



Dr Kovács Tibor

természetvédelmi szakértő

MELLÉKLET

Költő fajok a közvetlen környéken (A B jelű tóban költők kiemelve)

Kis vöcsök	Tachybaptus ruficollis
Búbos vöcsök	Podiceps cristatus
Törpegém	Ixobrychus minutus
Bütykös hattyú	Cygnus olor
Nyári lúd	Anser anser
Bütykös ásolúd	Tadorna tadorna
Tőkés réce	Anas platyrhynchos
Barátréce	Aythya ferina
Barna rétihéja	Circus aeruginosus
Egerészölyv	Buteo buteo
Fácán	Phasianus colchicus
Guvat	Rallus aquaticus
Kis vízicsibe	Porzana parva
Vízityúk	Gallinula chloropus
Szárcsa	Fulica atra
Gólyatölcs	Himantopus himantopus
Gulipán	Recurvirostra avosetta
Kis lile	Charadrius dubius
Bíbic	Vanellus vanellus
Piroslábú cankó	Tringa totanus
Küszvágó csér	Sterna hirundo
Örvös galamb	Columba palumbus
Balkáni gerle	Streptopelia decaocto
Vadgerle	Streptopelia turtur
Kakukk	Cuculus canorus
Zöld küllő	Picus viridis

Mezei pacsirta	Alauda arvensis
Sárga billegető	Motacilla flava
Barázdabillegető	Motacilla alba
Cigánycsuk	Saxicola torquata
Hantmadár	Oenanthe oenanthe
Réti tücsökmadár	Locustella naevia
Berki tücsökmadár	Locustella fluviatilis
Nádi tücsökmadár	Locustella luscinioides
Foltos nádiposzáta	Acrocephalus schoenobaenus
Énekes nádiposzáta	Acrocephalus palustris
Nádirigó	Acrocephalus arundinaceus
Karvalyposzáta	Sylvia nisoria
Kis poszáta	Sylvia curruca
Mezei poszáta	Sylvia communis
Barátposzáta	Sylvia atricapilla
Barkóscinege	Panurus biarmicus
Őszapó	Aegithalos caudatus
Függőcinege	Remiz pendulinus
Sárgarigó	Oriolus oriolus
Tövisszúró gébics	Lanius collurio
Kis őrgébics	Lanius minor
Szajkó	Garrulus glandarius
Szarka	Pica pica
Dolmányos varjú	Corvus cornix
Holló	Corvus corax
Seregély	Sturnus vulgaris

Mezei veréb	Passer montanus
Tengelic	Carduelis carduelis
Kenderike	Carduelis cannabina

Citromsármány	Emberiza citrinella
Nádi sármány	Emberiza schoeniclus
Sordély	Miliaria calandra

Lehetséges fészkelők (faj megfigyelve, költés nem bizonyított):

Vörösnyakú vöcsök	Podiceps grisegena
Feketenyakú vöcsök	Podiceps nigricollis
Bölömbika	Botaurus stellaris
Bőjti réce	Anas querquedula
Karvaly	Accipiter nisus
Vörös vércse	Falco tinnunculus
Kabasólyom	Falco subbuteo
Fürj	Coturnix coturnix
Haris	Crex crex
Sárszalonka	Gallinago gallinago
Erdei fülesbagoly	Asio otus

Parlagi pityer	Anthus campestris
Fülemüle	Luscinia megarhynchos
Rozsdás csuk	Saxicola rubetra
Barátcinege	Parus palustris
Kék cinege	Parus caeruleus
Szécinege	Parus major
Billegetőcankó	Actitis hypoleucos
Erdei pinty	Fringilla coelebs
Csicsörke	Serinus serinus
Zöldike	Carduelis chloris
Meggyvágó	Coccothraustes coccothraustes

Átvonuló / téli vendég / táplálkozóterület:

Kárókatona	Phalacrocorax carbo
Kis kócsag	Egretta garzetta
Vörös gém	Ardea purpurea
Fehér gólya	Ciconia ciconia
Fekete gólya	Ciconia nigra
Kanalasgém	Platalea leucorodia
Kis hattyú	Cygnus columbianus
Nagy lilik	Anser albifrons
Fütyülő réce	Anas penelope
Kendermagos réce	Anas strepera
Csörgő réce	Anas crecca

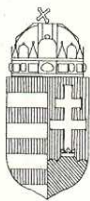
Nyílfarkú réce	Anas acuta
Kanalas réce	Anas clypeata
Cigányréce	Aythya nyroca
Kontyos réce	Aythya fuligula
Füstös réce	Melanitta fusca
Kerceréce	Bucephala clangula
Kis bukó	Mergus albellus
Nagy bukó	Mergus merganser
Darázsölyv	Pernis apivorus
Barna kánya	Milvus migrans
Vörös kánya	Milvus milvus

Rétisas	<i>Haliaeetus albicilla</i>
Kékes rétihéja	<i>Circus cyaneus</i>
Fakó rétihéja	<i>Circus macrourus</i>
Hamvas rétihéja	<i>Circus pygargus</i>
Gatyás ölyv	<i>Buteo lagopus</i>
Parlagi sas	<i>Aquila heliaca</i>
Halászsas	<i>Pandion haliaetus</i>
Kék vércse	<i>Falco vespertinus</i>
Kis sólyom	<i>Falco columbarius</i>
Kerecsensólyom	<i>Falco cherrug</i>
Vándorsólyom	<i>Falco peregrinus</i>
Daru	<i>Grus grus</i>
Pettyes vízicsibe	<i>Porzana porzana</i>
Parti lile	<i>Charadrius hiaticula</i>
Havasi lile	<i>Charadrius morinellus</i>
Aranylile	<i>Pluvialis apricaria</i>
Sarki partfutó	<i>Calidris canutus</i>
Fenyérfutó	<i>Calidris alba</i>
Apró partfutó	<i>Calidris minuta</i>
Temminck-partfutó	<i>Calidris temminckii</i>
Sarlós partfutó	<i>Calidris ferruginea</i>
Havasi partfutó	<i>Calidris alpina</i>
Sárjáró	<i>Limicola falcinellus</i>
Pajzsoscankó	<i>Philomachus pugnax</i>
Kis sárszalonka	<i>Lymnocyptes minimus</i>
Nagy sárszalonka	<i>Gallinago media</i>
Nagy goda	<i>Limosa limosa</i>
Kis póling	<i>Numenius phaeopus</i>
Nagy póling	<i>Numenius arquata</i>
Füstös cankó	<i>Tringa erythropus</i>

Tavi cankó	<i>Tringa stagnatilis</i>
Szürke cankó	<i>Tringa nebularia</i>
Erdei cankó	<i>Tringa ochropus</i>
Réti cankó	<i>Tringa glareola</i>
Terekcankó	<i>Xenus cinereus</i>
Kőforgató	<i>Arenaria interpres</i>
Vékonycsőrű víztaposó	<i>Phalaropus lobatus</i>
Szerecsensirály	<i>Larus melanocephalus</i>
Kis sirály	<i>Larus minutus</i>
Dankasirály	<i>Larus ridibundus</i>
Viharsirály	<i>Larus canus</i>
Sztyeppi sirály	<i>Larus cachinnans</i>
Fattyúszerkő	<i>Chlidonias hybrida</i>
Kormos szerkő	<i>Chlidonias niger</i>
Fehérszárnyú szerkő	<i>Chlidonias leucopterus</i>
Búbospacsirta	<i>Galerida cristata</i>
Réti pityer	<i>Anthus pratensis</i>
Rozsdástorkú pityer	<i>Anthus cervinus</i>
Havasi pityer	<i>Anthus spinoletta</i>
Erdei szürkebegy	<i>Prunella modularis</i>
Fitiszfűzike	<i>Phylloscopus trochilus</i>
Sárgafejű királyka	<i>Regulus regulus</i>
Kékbegy	<i>Luscinia svecica</i>
Szőlőrigó	<i>Turdus iliacus</i>
Léprigó	<i>Turdus viscivorus</i>
Kormos légykapó	<i>Ficedula hypoleuca</i>
Nagy őrgébics	<i>Lanius excubitor</i>
Nagy kócsag	<i>Egretta alba</i>
Szürke gém	<i>Ardea cinerea</i>
Kígyászölyv	<i>Circaetus gallicus</i>

Békászó sas	Aquila pomarina
Parlagi galamb	Columba livia
Kék galamb	Columba oenas
Füleskuvik	Otus scops
Sarlósfecske	Apus apus
Jégmadár	Alcedo atthis
Gyurgyalag	Merops apiaster
Búbosbanka	Upupa epops
Nyaktekercs	Jynx torquilla
Hamvas küllő	Picus canus
Nagy fakopáncs	Dendrocopos major
Balkáni fakopáncs	Dendrocopos syriacus
Partifecske	Riparia riparia
Füsti fecske	Hirundo rustica

Molnárfecske	Delichon urbicum
Ökörszem	Troglodytes troglodytes
Vörösbegy	Erithacus rubecula
Házi rozsdafarkú	Phoenicurus ochruros
Fekete rigó	Turdus merula
Fenyőrigó	Turdus pilaris
Énekes rigó	Turdus philomelos
Sisegő füzike	Phylloscopus sibilatrix
Csilpcsalpfüzike	Phylloscopus collybita
Szürke légykapó	Muscicapa striata
Örvös légykapó	Ficedula albicollis
Csóka	Corvus monedula
Vetési varjú	Corvus frugilegus
Házi veréb	Passer domesticus



Iktatószám: 14/03940-6/2010.
Ügyintéző: dr. Rádi Mariann/ H.K.

SZ-058/2010.

HATÁROZAT

Dr. Kovács Tibor (lakik: 1165 Budapest, Hunyadvár u. 43/a.) kérelmezőt, aki

született: Budapest, 1965. augusztus 29.;

anyja neve: Pénzes Julianna;

diplomáinak (okleveleinek) kiállítója, száma, kelte:

1. Eötvös Loránd Tudományegyetem;
Természettudományi Kar;
1017/1990.;1990. június 29.
2. Eötvös Loránd Tudományegyetem;
P 1195-2003.;2003. december 17.

szakképzettsége:

okleveles biológia-földrajz szakos középiskolai tanár

tudományos fokozata:

biológiai tudományok (ökológia szakterület) doktora

SZTV

élővilágvédelem

SZTV

földtani természeti értékek és barlangok védelme

szakterületeken a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2010. szeptember „ 15. ”



Dr. Hecsei Pál
főigazgató-helyettes